

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Edukacji w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.). Przepisem art. 4 pkt 13 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933), wprowadzono nowe brzmienie art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, które zacznie obowiązywać z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, określonym w art. 28 tej ustawy. W związku z tym utraci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2181). Zatem konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia, wykonującego upoważnienie ustawowe zawarte w art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zgodnie z art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w brzmieniu nadanym przez art. 4 pkt 13 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, organizację kształcenia oraz warunki i formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne dzieci i młodzieży.

W projektowanym rozporządzeniu co do zasady utrzymano rozwiązania dotyczące organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w odniesieniu do przedszkoli i szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, zawarte w dotychczasowym rozporządzeniu.

Zmianą w stosunku do dotychczasowego rozporządzenia jest uzupełnienie przepisów projektowanego rozporządzenia o rozwiązania dotyczące oddziałów specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, utworzonych w strukturze organizacyjnej przedszkoli lub szkół mających siedzibę poza podmiotem leczniczym lub jednostką pomocy społecznej. Ustawodawca w art. 4 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe dopuszcza możliwość funkcjonowania takich oddziałów w systemie oświaty, jednakże powstawały wątpliwości interpretacyjne co do możliwości stosowania przepisów wydanych na podstawie art. 128 ust. 3 tej ustawy do organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-

wychowawczych w tych oddziałach, gdyż upoważnienie zawarte w art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w brzmieniu dotychczasowym, nie odnosiło się wprost do oddziałów specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, a ustawodawca nie przewidział żadnych innych rozwiązań w zakresie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w tych oddziałach. Na mocy przepisu art. 4 pkt 13 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw uzupełniono dotychczasowe brzmienie art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o ww. oddziały specjalne.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się zatem, aby do organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, utworzonych w strukturze organizacyjnej przedszkoli lub szkół mających siedzibę poza podmiotem leczniczym lub jednostką pomocy społecznej miały zastosowanie te same przepisy rozporządzenia, co w przypadku oddziałów przedszkoli i szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej.

Ponadto, w § 5 ust. 2 i § 10 ust. 2 projektowanego rozporządzenia wprowadzono zamknięty katalog form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, dodając przy tym przepis przejściowy (§ 11 projektowanego rozporządzenia), dopuszczający prowadzenie do końca roku szkolnego 2024/2025 specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w innych formach niż wymienione w § 5 ust. 2 i § 10 ust. 2 projektowanego rozporządzenia. Wprowadzenie przepisu przejściowego jest konieczne, gdyż obecnie specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze mogą być prowadzone także w innych formach niż wskazane wprost w § 5 ust. 2 i § 10 ust. 2 projektowanego rozporządzenia. Minister Edukacji, ustalając kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025, uwzględnił rozwiązania zawarte w dotychczasowym rozporządzeniu, przewidujące otwarty katalog form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych, i w związku z tym zaplanował w zadaniach z zakresu nadzoru pedagogicznego dla kuratorów oświaty przeprowadzenie we wszystkich jednostkach systemu oświaty zorganizowanych w podmiotach leczniczych kontroli zgodności z przepisami prawa oświatowego organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w takich jednostkach. Wyniki kontroli mogą pokazać również inne formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych niż wymienione w zamkniętym katalogu form wymienionych w § 5 ust. 2 i § 10 ust. 2 projektowanego rozporządzenia oraz stać się przesłanką do ewentualnej nowelizacji przepisów przedmiotowego rozporządzenia w tym zakresie w przyszłości.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście

dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia w terminie niezapewniającym czternastodniowej *vacatio legis* jest podyktowane pilną potrzebą określenia organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach specjalnych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej. Wejście w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw spowoduje utratę mocy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (wejście w życie art. 4 pkt 13 lit. b ww. ustawy), stąd jest konieczne, aby projektowane rozporządzenie, zastępujące poprzednio obowiązujące rozporządzenie, weszło w życie w terminie zapobiegającym powstaniu luki prawnej w tym zakresie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248 oraz z 2024 r. poz. 1535) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlegał ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806).

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236 i 1222).

Jednocześnie odnosząc się do § 12 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projektowane rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.